

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 007-140/2019/11

Ljubljana, 19. 6. 2019

EVA 2019-1711-0019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o nadzoru državne mej (EVA 2019-1711-0019) – predlog za obravnavo – NOVO GRADIVO ŠT. 1

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... pod točko ..... sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o nadzoru državne mej (EVA 2019-1711-0019) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Stojan TRAMTE
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- besedilo predloga zakona.

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se nujni postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17), ker je sprejem zakona nujen zaradi interesov varnosti države in da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Veljavni Zakon o nadzoru državne meje – ZNDM-2B ((Uradni list RS, št. 5/17) določa, da policija sme postaviti, namestiti in uporabljati tehnična ali druga sredstva za opravljanje nadzora državne meje ali preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje. Za uspešno izvedbo teh nalog in nalog, predpisanih s pravnim redom Evropske unije, policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ne glede na lastništvo, pri čemer morajo lastniki policiji omogočiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje. Skladno s tem so bili sprejeti določeni ukrepi, med njimi tudi postavitve začasnih tehničnih ovir. S postavitvijo, namestitvijo in uporabo tehničnih in drugih sredstev (varovalna ograja ali druga tehnična ovira) za opravljanje nadzora državne meje in preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje na zemljiščih se posega v ustavno pravico lastnine, zato ZNDM-2 določa:

- upravičenost do nadomestila lastniku ali osebam, ki uporabljajo zemljišče in
- omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje, ki se izvaja ob državni meji potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišča in traja dlje kot 24 mesecev.

Postopki omejitve lastninske pravice s služnostjo v javno korist in določitve odškodnine so dolgotrajni in zapleteni, kar povzroča nezadovoljstvo lastnikov zemljišč ob državni meji, zahteve po odstranitvi in nasprotovanje postavljanju novih tehničnih ovir. Prav tako so prebivalci posameznih obmejnih občin zelo nasprotujejo načinu reševanja migracijske situacije (postavljanju sprejemno-registracijskih centrov, organizaciji policijskih enot, številu policistov na območju, načinu obravnave migrantov ipd.), kar se odraža tudi z organizacijo protestnih shodov. Policija mora za učinkovit nadzor državne meje sodelovati z lokalnim prebivalstvom. V kolikor se bo negativen odnos do migracij stopnjeval bo obvladovanje varnostnih situacij oteženo zato je izrednega pomena, da se z lokalnim prebivalstvom vzpostavi normalen dialog. Hitrejše in učinkovitejše vodenje postopkov sporazumevanja za ustanovitve služnosti v javno korist ter določitev primerne višine odškodnine zaradi postavljenih začasnih tehničnih ovir na zemljiščih ob državni meji pa k temu prav gotovo bistveno prispeva in dolgoročno vpliva na varnostno situacijo oziroma varnost države.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Lado Bradač, generalni direktor, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge,
- mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge,

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve,
- mag. Sandi Čurin, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- mag. Melita Šinkovec, državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge,
- mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.

5. Kratak povzetek gradiva:

Z namenom poenostavitve in hitrejšega reševanja postopkov ter določitve enotne višine odškodnine se predlaga, da se višina odškodnine oblikuje na podlagi metodologije, določene v šestem odstavku 8.b člena tega zakona, oziroma na podlagi metodologije, ki jo je Vlada Republike Slovenije določila za izračun višine nadomestila.

Med vodenjem postopkov ustanovitve služnosti so se nekatera zemljišča (parcele), določena v prilogi sklepov, razdelila na več delov ali združila iz več parcel v eno. S predlogom se določa, da s sklepom ugotovljena javna korist velja tudi na zemljiščih, na katerih se po uveljavitvi sklepa naredi parcelacija. Tako ob vsakokratni parcelaciji ne bo treba popravljati priloge sklepov.

Veljavni zakon določa, da upravičenci prejmejo nadomestila za obdobje obremenitve zemljišča do 24 mesecev in odškodnino za ustanovitev služnosti v javno korist, ki se določi od objave sklepa Vlade Republike Slovenije iz 8.c člena zakona do poteka obdobja obremenitve zemljišča. S ciljem ustrežnejše in jasnejše določitve obdobja za odmero odškodnine iz naslova služnosti se določa, da se odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist določi za obdobje od poteka 24 mesecev od začetka uporabe zemljišča, ki otežuje njegovo redno rabo, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo.

Predlaga se oprostitev plačila dohodnine od odškodnine, izplačane v skladu z 8.f členom zakona.

V Novem gradivu št. 1 je obrazložitev dopolnjena z navedbo, da predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun. S predlogom se določa da se odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist določi za obdobje od poteka 24 mesecev od začetka uporabe zemljišča, ki otežuje njegovo redno rabo, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo. S tem se obdobje za odškodnino, glede na veljavno ureditev, podaljša za nekaj mesecev, in je odvisno od datuma postavitve in objave sklepa Vlade Republike Slovenije. Sprememba se nanaša na 2957 zemljišč oziroma parcel. Finančne posledice za državni proračun so ocenjene na 35.000 eurov letno iz naslova odškodnin.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

/

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
---	-------

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

Boštjan Poklukar
minister

Priloge:

- predlog sklepa vlade
- predlog zakona

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... pod točko ..... sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o nadzoru državne meje (EVA 2019-1711-0019) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Stojan TRAMTE
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- besedilo predloga zakona.

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

**PREDLOG ZAKONA
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE MEJE**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o nadzoru državne meje velja od leta 2007 (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17 in 68/17; v nadaljnjem besedilu: ZNDM-2), njegove določbe pa so bile oblikovane zaradi dokončne uskladitve pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom Evropske unije na področju nadzora meje. Zakon je določil organe, pristojne za izvajanje Zakonika o schengenskih mejah, in uzakonil rešitve za izvajanje nadzora prihodnjih notranjih meja oziroma način izvajanja mejne kontrole na notranjih mejah Evropske unije v tako imenovanem prehodnem obdobju, to je od trenutka pridružitve Republike Slovenije Evropski uniji do popolne pridružitve schengenskemu prostoru.

Spremembe in dopolnitve ZNDM-2 leta 2009 (Uradni list RS, št. 77/09) so na novo določile zakonsko podlago za izvajanje izravnalnih ukrepov v Republiki Sloveniji. S predlogom so se standardi za izvajanje izravnalnih ukrepov izenačili s standardi, uveljavljenimi v novi policijski zakonodaji oziroma v zakonu, ki določa naloge in pooblastila policije.

Migracijska kriza v drugi polovici leta 2015 je zahtevala učinkovito odzivanje policije na vse varnostne grožnje. Po postavitvi ograje na madžarski meji se je migracijski tok preusmeril preko naše države. Grčija in Turčija nista vzpostavili ustrezne kontrole nezakonitega prehajanja mej, zato so morale druge države članice Evropske unije (Hrvaška, Slovenija in Avstrija) vzpostaviti učinkovite ukrepe za obvladovanje nadzorovanega prehajanja schengenske meje.

Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-2B ((Uradni list RS, št. 5/17) je določil, da policija sme postaviti, namestiti in uporabljati tehnična ali druga sredstva za opravljanje nadzora državne meje ali preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje. Za uspešno izvedbo teh nalog in nalog, predpisanih s pravnim redom Evropske unije, policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ne glede na lastništvo, lastniki pa morajo policiji omogočiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje. V skladu s tem so bili sprejeti nekateri ukrepi, med njimi tudi postavitve začasnih tehničnih ovir.

S postavitvijo, namestitvijo in uporabo tehničnih in drugih sredstev (varovalna ograja ali druga tehnična ovira) za opravljanje nadzora državne meje in preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje na zemljiščih se posega v ustavno pravico lastnine, zato ZNDM-2 določa:

- upravičenost do nadomestila lastniku ali osebam, ki uporabljajo zemljišče na podlagi druge stvarne pravice vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe in
- omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje, ki se izvaja ob državni meji potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišča in traja dlje kot 24 mesecev.

ZNDM-2 v 8.a in 8.b členu določa upravičence do nadomestila (za obdobje obremenitve zemljišča do 24 mesecev) in postopek določanja nadomestila zaradi otežene redne rabe zemljišča, ki nastane pri izvajanju nalog nadzora državne meje in preprečevanja nedovoljenega prehajanja državne meje.

V primeru daljše obremenitve zemljišča ali takrat, ko je treba za opravljanje nalog nadzora državne meje zemljišča uporabljati tako, da je otežena njihova redna raba, in sicer za obdobje, ki je daljše od 24 mesecev, je treba začeti postopke za omejitev lastninske pravice. ZNDM-2 v 8.c členu določa začasno obremenitev lastninske pravice na zemljiščih ob državni meji, kjer je potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje njihovo redno rabo in traja že dlje kot 24 mesecev, s služnostjo v javno korist. Javno korist za ustanovitev služnosti in obdobje obremenitve s služnostjo v javno korist ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, Ministrstvo za notranje zadeve pa v šestih mesecih po sprejetju sklepa začne postopke za ustanovitev služnosti v javno korist.

Veljavni zakon določa, da upravičenci prejmejo nadomestila za obdobje obremenitve zemljišča do 24 mesecev in odškodnino za ustanovitev služnosti v javno korist, ki se določi od objave sklepa Vlade Republike Slovenije iz 8.c člena zakona do poteka obdobja obremenitve zemljišča. S ciljem ustrežnejše in jasnejše določitve obdobja za odmero odškodnine iz naslova služnosti se določa, da se odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist določi za obdobje od poteka 24 mesecev od začetka uporabe zemljišča, ki otežuje njegovo redno rabo, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo.

Po sprejetem sklepu Vlade Republike Slovenije, s katerim je bil ugotovljen javni interes za ustanovitev služnosti v javno korist, so pristojne službe Ministrstva za notranje zadeve začele postopke, predpisane za ustanovitev služnosti v javno korist. Strokovne službe so postopke začele v zakonsko predvidenem roku šestih mesecev od sprejetja sklepa Vlade Republike Slovenije in naročile cenitev zemljišč, ki je podlaga za izdelavo ponudb lastnikom. Drugi odstavek 8.c člena veljavnega zakona namreč določa subsidiarno uporabo zakona, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice v javno korist, saj ureditev ponekod odstopa od splošno določene ureditve omejitve lastninske pravice. 1. junija 2018 je namreč začel veljati nov Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-2), na katerega se sklicujejo določbe 8.c člena ZNDM-2. ZUreP-2 je spremenil način sklepanja ponudbe za odkup nepremičnine oziroma sklenitev služnosti v javno korist, saj se ponudba lahko pripravi le na podlagi ocenjene vrednosti nepremičnine, ocenjenih nadomestil za škodo in drugih stroškov. Na podlagi tega morajo strokovne službe Ministrstva za notranje zadeve naročiti cenitev zemljišč, kar bistveno podaljšuje in podraži postopke. Postopek sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist, določen v 8.d členu, oziroma priprava ponudbe za sklenitev pogodbe se tako bistveno podaljša, saj je treba pridobiti cenitve zemljišč, ki so podlaga za pripravo ponudb njihovim lastnikom. Glede na številčnost zemljišč (prvi sklep zajema 2.665, drugi pa 292 parcel) vseh zadev ni mogoče obravnavati naenkrat, ampak le sukcesivno. Pri izvajanju postopkov se je izkazalo, da so v posameznih fazah postopka možne izboljšave, ki bi omogočile učinkovitejše in hitrejše vodenje postopkov oziroma sklepanje pogodb o ustanovitvi služnosti v javno korist.

Vlada Republike Slovenije je izdala dva sklepa o ugotovitvi javne koristi za ustanovitev služnosti zaradi opravljanja nalog nadzora državne meje (Uradni list RS, št. 49/18 in 24/19). Med vodenjem postopkov ustanovitve služnosti so se nekatera zemljišča (parcele), določena v prilogi sklepov, razdelila na več delov ali združila iz več parcel v eno. Zato se določa, da s sklepom ugotovljena javna korist velja tudi za zemljišča, na katerih se po uveljavitvi sklepa naredi parcelacija.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je zagotoviti učinkovitejše in hitrejše vodenje postopkov sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist oziroma sklepanja pogodb o ustanovitvi služnosti v javno korist.

Zato se določa, da se odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist določi za obdobje od poteka 24 mesecev od uporabe zemljišč, ki otežuje njihovo redno rabo, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo, višina odškodnine pa se določi na podlagi predpisane metodologije.

Določa se tudi, da s sklepom ugotovljena javna korist velja tudi na zemljiščih, na katerih se po začetku veljavnosti sklepa naredi parcelacija. Tako ob vsakokratni parcelaciji ne bo treba popravljati priloge sklepov.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona. Upoštevana so zlasti načela ustavnosti, zakonitosti, enakosti in sorazmernosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlagane spremembe in dopolnitve ZNDM-2 prinašajo naslednje rešitve:

Z namenom poenostavitve in hitrejšega reševanja postopkov ter določitve enotne višine odškodnine se predlaga, da se višina odškodnine oblikuje na podlagi metodologije, določene v šestem odstavku 8.b člena tega zakona, oziroma na podlagi metodologije, ki jo je Vlada Republike Slovenije določila za izračun višine nadomestila.

Med vodenjem postopkov ustanovitve služnosti so se nekatera zemljišča (parcele), določena v prilogi sklepov, razdelila na več delov ali združila iz več parcel v eno. S predlogom se določa, da s sklepom ugotovljena javna korist velja tudi na zemljiščih, na katerih se po uveljavitvi sklepa naredi parcelacija. Tako ob vsakokratni parcelaciji ne bo treba popravljati priloge sklepov.

Veljavni zakon določa, da upravičenci prejmejo nadomestila za obdobje obremenitve zemljišča do 24 mesecev in odškodnino za ustanovitev služnosti v javno korist, ki se določi od objave sklepa Vlade Republike Slovenije iz 8.c člena zakona do poteka obdobja obremenitve zemljišča. S ciljem ustrežnejše in jasnejše določitve obdobja za odmero odškodnine iz naslova služnosti se določa, da se odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist določi za obdobje od poteka 24 mesecev od začetka uporabe zemljišča, ki otežuje njegovo redno rabo, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo.

Predlaga se oprostitev plačila dohodnine od odškodnine, izplačane v skladu z 8.f členom zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun. S predlogom se določa da se odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist določi za obdobje od poteka 24 mesecev od začetka uporabe zemljišča, ki otežuje njegovo redno rabo, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo. S tem se obdobje za odškodnino, glede na veljavno ureditev, podaljša za nekaj mesecev, in je odvisno od datuma postavitve in objave sklepa Vlade Republike Slovenije. Sprememba se nanaša na 2957 zemljišč oziroma parcel. Finančne posledice za državni proračun so ocenjene na 35.000 eurov letno iz naslova odškodnin.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona v letu 2019 so zagotovljena v državnem proračunu za leto 2019.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Avstrija

Avstrija zaradi postavitve začasnih tehničnih ovir na državni meji ni spreminjala svoje zakonodaje. Postavitev začasnih tehničnih ovir je odvisna od soglasja lastnikov zemljišč. Če je soglasje dano, država s temi lastniki sklene pogodbe in lastniki na podlagi ocene izvedenca dobijo odškodnino. Če ni soglasja lastnika zemljišča, se tehnične ovire ne postavijo, nadzor državne meje pa se zagotovi drugače.

Bolgarija

Bolgarija zaradi postavljanja začasnih tehničnih ovir na državni meji s Turčijo ni spreminjala svoje zakonodaje. Vlada je s sklepom uredila postopke javnih naročil in gradnje teh ovir, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, pa skrbi za tehnični vidik gradnje tehničnih ovir (obseg, območje postavitve, skladnost z zakonodajo na zaščitnih območjih itd.). Za izvajanje del in vzdrževanje začasnih tehničnih ovir so pristojne lokalne skupnosti.

Grčija

Grčija za postavitev tehničnih ovir na državni meji s Turčijo ni sprejela posebne zakonodaje. Ograja je postavljena na zahodnem delu reke Evros, ki je bil do leta 2010 vojaško območje.

Madžarska

Madžarska je postavitev tehničnih ovir na državni meji uredila s spremembo zakonodaje. Določeno je, da se ozemlje ob državni meji v oddaljenosti deset metrov od meje lahko uporablja za namen državne varnosti in nadzora meje (na tem območju je dovoljena gradnja stavb oziroma to, da jih upravljajo državni organi). Lastniki morajo dati zemljišča na razpolago in v upravljanje državi. Ta lahko posest na tem območju izvaja nedoločen čas in za namene, ki jih določa zakon. Lastnik zemljišča je upravičen do odškodnine, za uporabo zemljišča, ki ga uporablja država, pa mora biti sklenjen pisni dogovor. Ko država preneha uporabljati zemljišče, ga je treba vrniti v prvotno stanje.

Španija

Španija nima posebne pravne ureditve za postavljanje začasnih tehničnih ovir oziroma ograj na državni meji. Odločitev o najustreznejšem načinu varovanja določenega dela državne meje sprejme ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. To ministrstvo izvede tudi ustrezne ukrepe.

Slovaška

Slovaška ima nadzor meje opredeljen v Zakonu o nadzoru državne meje. Zakon opredeljuje dejavnost nadzora državne meje in določa, kateri ukrepi spadajo v ta pojem, opredeljuje pa tudi pravice oziroma pooblastila policistov pri opravljanju nadzora državne meje. Ti imajo med drugim pooblastila, da hodijo

in se vozijo z vsemi vrstami prevoznih sredstev po ozemlju ob državni meji, prepovedo dostop osebam na nekatera mesta ob državni meji in v oddaljenosti do 40 kilometrov od mejne črte preiskujejo osebe, za katere sumijo, da so povezane z nezakonito dejavnostjo v zvezi z državno mejo. Zakon v drugem delu policiji daje pravico do uporabe tehničnih sredstev, na primer sredstev za odkrivanje ponarejenih dokumentov, sredstev za preprečevanje nedovoljenih prehodov državne meje in podobno.

Poljska

Poljska ima področje varovanja meje opredeljeno v Zakonu o varovanju državne meje. Zakon določa obmejno območje in omogoča prepoved zadrževanja na njem, določa pa tudi označevanje obmejnega območja. Mejna policija izvaja aktivnosti v zvezi z označevanjem in varovanjem državne meje ter gradnjo kakršnih koli sredstev za ta namen. Določa tudi, da mora biti mejna črta vzdrževana tako, da je vidna in da so vidne tudi njene oznake. Mejna policija ima pooblastilo, da posameznikom lahko odredi vzdrževanje takšne vidljivosti. Zakon določa prehajanje meje (na mejnem prehodu in izven njega), obveznost podreditve potnikov mejni kontroli in predložitev obrazložitve za prehod meje. Potniki morajo na zahtevo mejnega policista zagotoviti, da so njihovi predmeti, vozila in prtljaga na razpolago za pregled. Mejna policija lahko pri tem uporablja tehnična sredstva in službene pse.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejetje zakona prinaša učinkovitejše delo strokovnih služb ministrstva pri sklepanju pogodb o ustanovitvi služnosti v javno korist.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Zakon ne bo imel posledic v okolju.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Zakon ne bo imel posledic v gospodarstvu.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Zakon ne bo imel posledic pri dokumentih razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Zakon ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Zakon bo predstavljen zainteresirani javnosti ter organizacijskim enotam policije in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

Izvajanje tega zakona bo spremljalo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Drugih posebnih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona se obravnava po nujnem postopku. Javnost ni sodelovala pri njegovi pripravi.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve,
- mag. Sandi Čurin, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- mag. Melita Šinkovec, državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge,
- mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17 in 68/17) se v 8.b členu v sedmem odstavku beseda »onemogočena« nadomesti z besedo »otežena«.

2. člen

V 8.c členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Javno korist za ustanovitev služnosti in obdobje obremenitve s služnostjo v javno korist ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Javna korist za ustanovitev služnosti velja tudi za zemljišča, ki nastanejo s parcelacijo zemljišč, določenih v sklepu iz prejšnjega stavka, če so potrebna za opravljanje nalog v skladu s prvim odstavkom tega člena. Do pravnomočnosti odločitve o služnosti v javno korist lahko policija na zemljiščih, za katere obstaja javna korist za ustanovitev služnosti, še naprej opravlja naloge iz 8. člena tega zakona, za katere je potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišč.«.

3. člen

V 8.d členu se v prvem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Odškodnina se v ponudbi oblikuje v skladu z metodologijo iz šestega odstavka 8.b člena tega zakona.«.

4. člen

V 8.f členu se v prvem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist se določi za obdobje od poteka 24 mesecev od začetka uporabe zemljišča, ki otežuje redno rabo zemljišča, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo.«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

(plačilo dohodnine)

Do ureditve oprostitve plačila dohodnine od odškodnine, izplačane v skladu z 8.f členom zakona, v zakonu, ki ureja dohodnino, se za to odškodnino dohodnina ne plača.

6. člen

(sprememba že sklenjenih pogodb o ustanovitvi služnosti)

Pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist, sklenjene v skladu z 8.d členom Zakona o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17 in 68/17), se preverijo v delu, ki se nanaša na višino odškodnine, in se k njim sklenejo aneksi v skladu z dopoljenim 8.d členom zakona, če se lastniki zemljišč s tem strinjajo.

7. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Gre za redakcijski popravek, ker je v 8.b členu napačno uporabljena beseda »onemogočena«, v drugih členih pa se uporablja beseda »otežena«.

K 2. členu:

Vlada Republike Slovenije je izdala dva sklepa o ugotovitvi javne koristi za ustanovitev služnosti zaradi opravljanja nalog nadzora državne meje, ki sta bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 49/18 in 24/19.

Med vodenjem postopkov ustanovitve služnosti so se nekatera zemljišča (parcele), določena v prilogi sklepov, razdelila na več delov ali združila iz več parcel v eno. Zato se določa, da s sklepom ugotovljena javna korist velja tudi na zemljiščih, na katerih se po uveljavitvi sklepa naredi parcelacija. Tako ob vsakokratni parcelaciji ne bo treba popravljati priloge sklepov.

K 3. členu:

Drugi odstavek 8.c člena veljavnega zakona določa subsidiarno uporabo zakona, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice v javno korist, saj ureditev ponekod odstopa od splošno določene ureditve omejitve lastninske pravice. Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17), ki se uporablja od 1. junija 2018, je spremenil način dajanja ponudbe za odkup nepremičnine oziroma za sklenitev služnosti v javno korist, saj se ponudba lahko pripravi le na podlagi ocenjene vrednosti nepremičnine ter ocenjenih nadomestil za škodo in drugih stroškov. Postopek sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist, določen v 8.d členu oziroma priprava ponudbe za sklenitev pogodbe se tako bistveno podaljša, saj je treba pridobiti cenitve zemljišč, ki so podlaga za pripravo ponudb lastnikom zemljišč.

S ciljem poenostavitve in hitrejšega reševanja postopkov ter določitve enotne višine odškodnine, se predlaga, da se višina odškodnine oblikuje na podlagi metodologije določene v šestem odstavku 8.b člena veljavnega zakona oziroma na podlagi metodologije, ki jo je Vlada Republike Slovenije določila za izračun višine nadomestila. Izplačilo odškodnine določene na podlagi 8.d ali 8.e člena se izvrši v skladu z določili 8.f člena.

Uredba o metodologiji za določitev višine nadomestila za oteženo redno rabo zemljišč zaradi izvajanja nalog nadzora državne meje (Uradni list RS, št. 17/17) omogoča enoten in nedvoumen izračun nadomestil, ki pripadajo upravičencem glede na vrsto zemljišča. Za izračun se upošteva podatek o vrsti dejanske rabe in bonitete zemljišča iz uradnih evidenc ter obseg in trajanje posega. Pri kmetijskih in gozdnih zemljiščih se upoštevatata bonitetna ocena zemljišč in količnik (faktor) 0,006 eura. Glede na medsebojno primerljivost neplodnih in vodnih zemljišč s kmetijskimi oziroma gozdnimi površinami je izvedena dodatna korekcija oziroma razdelitev osnovnega količnika ločeno za vodna in neplodna zemljišča (faktor 0,025 eura) ter za pozidana zemljišča (faktor 0,30 eura). Med slednja se štejejo površine, na katerih so kmetijske zgradbe, dvorišča in drugi kmetijski objekti, pa tudi površine, na katerih so zgradbe, ceste, ki vodijo do naselij ali hiš, parkirni prostori, kamnolomi in druga infrastruktura (na primer parki, drevoredi, vrtovi, rekreacijske površine, funkcionalna zemljišča zgradb ...). Gre torej za zemljišča, katerih vrednost je vsekakor večja od vodnih ali neplodnih zemljišč, zato je v uredbi predvidena drugačna višina nadomestila za pozidana zemljišča. Navedena metodologija je glede na njeno vsebino povsem uporabljiva tudi za določanje višine odškodnine v skladu z 8.d členom.

K 4. členu:

S postavitvijo, namestitvijo in uporabo tehničnih in drugih sredstev (varovalna ograja ali druga tehnična ovira) za opravljanje nadzora državne meje in preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje na zemljiščih se posega v ustavno pravico lastnine, zato ZNDM-2 določa:

- upravičenost do nadomestila lastniku ali osebam, ki uporabljajo zemljišče na podlagi druge stvarne pravice vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe in
- omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje, ki se izvaja ob državni meji potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišča in traja dlje kot 24 mesecev.

ZNDM-2 v 8.a in 8.b členu določa upravičence do nadomestila (za obdobje obremenitve zemljišča do 24 mesecev) in postopek določanja nadomestila zaradi otežene redne rabe zemljišča, ki nastane pri izvajanju nalog nadzora državne meje in preprečevanja nedovoljenega prehajanja državne meje.

V primeru daljše obremenitve zemljišča oziroma takrat, ko je za opravljanje nalog nadzora državne meje zemljišča treba uporabljati tako, da je otežena njihova redna raba, in sicer za obdobje, ki je daljše od 24 mesecev, je treba začeti postopke za omejitev lastninske pravice. ZNDM-2 v 8.c členu določa začasno obremenitev lastninske pravice na zemljiščih ob državni meji, kjer je potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje njihovo redno rabo in traja že dlje kot 24 mesecev, s služnostjo v javno korist. Javno korist za ustanovitev služnosti in obdobje obremenitve s služnostjo v javno korist ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, Ministrstvo za notranje zadeve pa v šestih mesecih po sprejetju sklepa začne postopke za ustanovitev služnosti v javno korist.

Veljavni zakon določa, da upravičenci prejmejo nadomestila za obdobje obremenitve zemljišča do 24 mesecev in odškodnino za ustanovitev služnosti v javno korist, ki se določi od objave sklepa Vlade Republike Slovenije iz 8.c člena zakona do poteka obdobja obremenitve zemljišča. S ciljem ustrežnejše in jasnejše določitve obdobja za odmero odškodnine iz naslova služnosti se določa, da se odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist določi za obdobje od poteka 24 mesecev od začetka uporabe zemljišč, ki otežuje njihovo redno rabo, do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo.

K 5. členu:

Določeno je, da se do spremembe zakona, ki ureja dohodnino, za odškodnino, izplačano na podlagi 8.f člena zakona, dohodnina ne plača. Po predlagateljevem mnenju bi morali biti lastniki zemljišč (enako kot upravičenci do nadomestila iz 8.a člena Zakona o nadzoru državne meje) oproščeni plačila dohodnine za izplačano odškodnino, saj gre za izplačilo, ki je posledica posega države v lastninsko pravico oziroma ustanovitve služnosti v javno korist. Zakon o dohodnini v 24. členu določa primere oziroma izjeme, ko se od prejetega dohodka ne plača dohodnine, primeri oziroma izjeme pa se nanašajo na dohodke, povezane z zagotavljanjem varnosti, zaščite in reševanja. Podobna odstopanja od sistemske ureditve v primeru oprostitve plačila dohodnine so se v preteklosti izjemoma že dogajala. Predlagatelj tako meni, da je potrebno upravičence do nadomestil za začasno obremenitev lastninske pravice na zemljiščih ob državni meji s služnostjo v javno korist obravnavati enako kot upravičence do nadomestil za uporabo sredstev, ki jih je zavezanec dal na razpolago za obrambne potrebe in za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, in od povračila škode navedeni osebi v skladu z Zakonom o obrambi, Zakonom o materialni dolžnosti in Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

K 6. členu:

V členu je določen način reševanja že končanih postopkov sporazumevanja za ustanovitev služnost.

Vse pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist, ki so bile sklenjene na podlagi določb 8.d člena Zakona o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17 in 68/17), se bodo preverile v delu, ki se nanaša na višino odškodnine. Odškodnina se bo določila na podlagi nove metodologije, določene s predlogom zakona, z lastnikom pa se bo sklenil aneks k pogodbi, če se bo lastnik zemljišča s tem strinjal.

K 7. členu:

Določa se začetek veljavnosti zakona, to je naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

(prepis določb veljavnega zakona, ki se s predlogom spreminjajo)

8.b člen (postopek določanja nadomestila)

(1) Upravičenec do nadomestila lahko zahteva nadomestilo do 31. marca tekočega leta za preteklo leto. Upravičenec zahteva nadomestilo pri upravni enoti, na območju katere leži zemljišče, za katero se uveljavlja nadomestilo. Upravičenec vloži zahtevo za nadomestilo za zemljišče, ki leži na območju dveh upravnih enot, pri eni izmed obeh upravnih enot. Če upravičenec zahteva nadomestilo za več zemljišč, ki ležijo na območju dveh ali več upravnih enot, ga za vsa zemljišča zahteva pri eni izmed upravnih enot, na območju katere leži zemljišče, za katerega uveljavlja nadomestilo. Če upravičenec zahteva nadomestilo pri več pristojnih upravnih enotah, o zahtevi odloča upravna enota, ki je prva prejela zahtevo.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka vsebuje:
podatke o upravičencu do nadomestila (osebno ime in naslov prebivališča ter datum rojstva in EMŠO, če gre za fizično osebo, oziroma firmo, sedež in matično številko, če gre za pravno osebo) in številko osebne oziroma poslovnega računa,
podatke o zemljišču (parcelna številka in katastrska občina) in opis posega oziroma vpliva posega na zemljišče.

(3) Če pravico do nadomestila zahteva oseba, ki uporablja zemljišče na podlagi najemne ali zakupne pogodbe, in ta okoliščina ni razvidna iz uradnih evidenc, zahtevi priloži tudi fotokopijo najemne oziroma zakupne pogodbe.

(4) Upravna enota odloči o zahtevi na podlagi dokumentacije, ki jo glede posega na zemljišču pridobi od ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, ki hrani dokumentacijo v zvezi s tem posegom, ter podatkov in listin iz drugega in tretjega odstavka tega člena. Upravna enota pred izdajo odločbe seznaní upravičenca do nadomestila z vsemi ugotovljenimi dejstvi in ga pozove, da se v roku najmanj 15 dni mora izreči o ugotovitvah v seznanitvi.

(5) Zoper odločitev upravne enote je dovoljena pritožba. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(6) Višina nadomestila se določi na podlagi metodologije, ki jo določi Vlada Republike Slovenije glede na obseg posega na zemljišču, boniteto zemljišča v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin, in vrsto dejanske rabe v skladu s predpisi, ki urejajo vrsto dejanske rabe zemljišč.

(7) Nadomestilo se odmeri za preteklo koledarsko leto, za obdobje, ko je bila onemogočena redna raba zemljišča. Če se upravičenec do nadomestila med koledarskim letom spremeni, je do nadomestila upravičen sorazmerno glede na trajanje njegovega upravičenja v koledarskem letu.

(8) Nadomestilo se izplača po pravnomočnosti odločbe upravne enote na osebni oziroma poslovni račun upravičenca. Nadomestilo upravičencu do nadomestila izplača ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(9) Sredstva za izplačilo nadomestila se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije v okviru finančnega načrta ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

(10) V postopku za določitev nadomestila se za vlogo in odločitev na prvi in drugi stopnji taksa ne plača.

(11) V postopku za določitev nadomestila se uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, če ni s tem zakonom določeno drugače.

8.c člen **(služnost v javno korist)**

(1) Če je za opravljanje nalog v skladu z 8. členom tega zakona, ki se izvajajo ob državni meji, potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišč in že traja dlje kot 24 mesecev, se lastninska pravica na teh zemljiščih začasno obremeni s služnostjo v javno korist.

(2) Za vprašanja glede ustanovitve služnosti v javno korist, ki niso posebej urejena s tem zakonom, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice v javno korist.

(3) Javno korist za ustanovitev služnosti in obdobje obremenitve s služnostjo v javno korist ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Do pravnomočnosti odločitve o služnosti v javno korist lahko policija na zemljiščih, določenih v sklepu iz prejšnjega stavka, še naprej opravlja naloge iz 8. člena tega zakona, za katere je potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišč.

(4) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v šestih mesecih po sprejetju sklepa iz prejšnjega odstavka začne postopek za ustanovitev služnosti v javno korist.

8.d člen **(postopek sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist)**

(1) Upravičenec do služnosti v javno korist poda lastnikom zemljišč iz 8.c člena tega zakona ponudbo za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist proti plačilu odškodnine.

(2) Če se lastnik zemljišča strinja s ponudbo iz prejšnjega odstavka in o tem pisno obvesti upravičenca do služnosti v javno korist v 15 dneh od prejema ponudbe, se sklene pogodba o ustanovitvi služnosti, pri čemer stroške v zvezi s to pogodbo krije upravičenec do služnosti v javno korist.

8.f člen **(določitev in izplačilo odškodnine)**

(1) Odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist se določi za obdobje od objave sklepa Vlade Republike Slovenije iz 8.c člena tega zakona do poteka obdobja obremenitve zemljišča s služnostjo. Odškodnina se izplačuje na letni ravni za preteklo leto, in sicer do konca meseca marca tekočega leta. Izplačilo za posamezno leto se izračuna tako, da se višina odškodnine, določena za celotno obdobje, deli s številom let, za katera je zemljišče obremenjeno s služnostjo v javno korist. Če odškodnina ni določena v istem koledarskem letu, kot je bila ustanovljena služnost v javno korist, se odškodnina za obdobje do določitve odškodnine, izplača do konca meseca marca leta, ki sledi letu, v katerem je bila določena odškodnina. Če služnost v javno korist ne traja celo koledarsko leto, se izplačilo za posamezno leto sorazmerno zmanjša.

(2) Če se služnost v javno korist ukine pred potekom obdobja, za katero je bila ustanovljena, se za preostalo obdobje odškodnina ne izplača.

(3) Odškodnino zemljišča izplača ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, na osebni oziroma poslovni račun lastnika zemljišča. Sredstva za izplačilo odškodnine se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije v okviru finančnega načrta ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se nujni postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17), ker je sprejem zakona nujen zaradi interesov varnosti države in da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Veljavni Zakon o nadzoru državne meje – ZNDM-2B ((Uradni list RS, št. 5/17) določa, da policija sme postaviti, namestiti in uporabljati tehnična ali druga sredstva za opravljanje nadzora državne meje ali preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje. Za uspešno izvedbo teh nalog in nalog, predpisanih s pravnim redom Evropske unije, policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ne glede na lastništvo, pri čemer morajo lastniki policiji omogočiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje. Skladno s tem so bili sprejeti določeni ukrepi, med njimi tudi postavitve začasnih tehničnih ovir. S postavitvijo, namestitvijo in uporabo tehničnih in drugih sredstev (varovalna ograja ali druga tehnična ovira) za opravljanje nadzora državne meje in preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje na zemljiščih se posega v ustavno pravico lastnine, zato ZNDM-2 določa:

- upravičenost do nadomestila lastniku ali osebam, ki uporabljajo zemljišče in
- omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje, ki se izvaja ob državni meji potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišča in traja dlje kot 24 mesecev.

Postopki omejitve lastninske pravice s služnostjo v javno korist in določitev odškodnine so dolgotrajni in zapleteni, kar povzroča nezadovoljstvo lastnikov zemljišč ob državni meji, zahteve po odstranitvi in nasprotovanje postavljanju novih tehničnih ovir. Prav tako so prebivalci posameznih obmejnih občin zelo nasprotujejo načinu reševanja migracijske situacije (postavljanju sprejemno-registracijskih centrov, organizaciji policijskih enot, številu policistov na območju, načinu obravnave migrantov ipd.), kar se odraža tudi z organizacijo protestnih shodov. Policija mora za učinkovit nadzor državne meje sodelovati z lokalnim prebivalstvom. V kolikor se bo negativen odnos do migracij stopnjeval bo obvladovanje varnostnih situacij oteženo zato je izrednega pomena, da se z lokalnim prebivalstvom vzpostavi normalen dialog. Hitrejše in učinkovitejše vodenje postopkov ustanovitve služnosti v javno korist ter določitev primerne višine odškodnine zaradi postavljenih začasnih tehničnih ovir na zemljiščih ob državni meji pa k temu prav gotovo bistveno prispeva in dolgoročno vpliva na varnostno situacijo oziroma varnost države.

VI. PRILOGE